

ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಜಿ.ಪಿ.ಪೊರವಾಲ ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಫಿ.ಫಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ
ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಸಿಂದಗಿ-586128

2022-23

ಪ್ರನಬ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ವಿಜಾರ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಬಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಸೈಹಾ .ಡಿ.ಅಂಜನೇರ

ರ.ನಂ-A2057924

BA VI SEM

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ :: ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮಿಂಜ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜಕರು ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಜಿ.ಪಿ.
ಪೊರವಾಲ ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಫಿ.ಫಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ
ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಿಂದಗಿ-586128

Co-ordinator IQAC

G. P. Porwal Arts, Comm & V. V. Salimath
Science College, SINDGI-586128. Dt: Vijayapur

Head

Principal,

G. P. Porwal Arts, Comm &
V. V. Salimath Sc. College
SINDGI-586128. College Code: 5234

ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ಸ್ನೇಹಾ .ಡಿ.ಅಂಜಗೇರ ಜಿ.ಎ ಆರನೇ ಸೇಮಿಸ್ಟರ್ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪದವಿ ಇವರು ಮತ್ತು ಅವರ.ಪ್ರನಬ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರ ಎಂಬ ಶಿರ್ಷಿಕೆಯ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದುದಾರೆ ಜಿ ಎ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪದವಿಗಾಗಿ ಬೆಳಗಾವಿ ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

ಡಿ.ಎಂ ಪಾಣಲ

ಜಿ.ಪಿ ಪೋರವಾಲ ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವ್ಹಿ.ವ್ಹಿ ಸಾಲಮಠ

ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಿಂದಗಿ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜಕರು

ಡಾ ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ಮಿಂಜ್

ಜಿ.ಪಿ ಪೋರವಾಲ ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವ್ಹಿ.ವ್ಹಿ ಸಾಲಮಠ

ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಿಂದಗಿ

ಸ್ಥಳ : ಸಿಂದಗಿ

ದಿನಾಂಕ : 22-08-2023.

Co-ordinator IQAC

G. P. Porwal Arts, Comm & V. V. Salimath
Science College, SINDGI-586128. Dt:Vijayapur

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಾಯಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ : 01

ಪಿಲಿಕೆ, ಜೀವನ , ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ

01-02

ಅಧ್ಯಾಯ : 02

ಪ್ರನಬ ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಧನೆಗಳು

03-10

ಅಧ್ಯಾಯ : 03

ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಸಂಭಂದ

11-17

ಅಧ್ಯಾಯ : 04

ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞನಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

18-25

ಅಧ್ಯಾಯ : 05

ಅಂತಿಮ ದಿನಗಳು

26-27

ಉಪಸಂಹಾರ

Co-ordinator IQAC
G. P. Porwal Arts, Comm & V. V. Salimath
Science College, SINDGI-586128. Dt: Vijayapur

Principal, Dept. of Political Sc
G. P. Porwal Arts, Comm & V. V. Salimath Sc. College, SINDGI-586128.
SINDGI-586128. College Code: 5234

Head

ಹಿರಿಕೆ, ಜೀವನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ

ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖರ್ಜಿ (11 ಡಿಸೆಂಬರ್ 1935 - 31 ಆಗಸ್ಟ್ 2020) ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕಾರಣಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಅವರು 2012 ರಿಂದ 2017 ರವರೆಗೆ ಭಾರತದ 13 ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಐದು ದಶಕಗಳ ಕಾಲದ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡರು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಚಿವ ಖಾತೆಗಳು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ಮೊದಲು, ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರು 2009 ರಿಂದ 2012 ರವರೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಭಾರತದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರಿಕ ಗೌರವವಾದ ಭಾರತ ರತ್ನವನ್ನು 2019 ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ರಾಮ್ ನಾಥ್ ಕೋವಿಂದ್ ಅವರು ನೀಡಿದರು.

1969 ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮೇಲ್ಮನೆಯಾದ ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಮುಖರ್ಜಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ವಿರಾಮ ಪಡೆದರು. ಉಲ್ಲಾಪಾತದ ನಂತರ, ಅವರು ಗಾಂಧಿಯವರ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರು ಮತ್ತು 1973 ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾದರು. ಮುಖರ್ಜಿಯವರ ಹಲವಾರು ಮಂತ್ರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸೇವೆಯು 1982-84 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅವರ ಮೊದಲ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೇರಿತು. ಅವರು 1980 ರಿಂದ 1985 ರವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಭಾನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು.

ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ದೂರವಿಡಲಾಗಿತ್ತು. 1984 ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಅವರ ಹತ್ಯೆಯ ನಂತರ ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಅನನುಭವಿ ರಾಜೀವ್ ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾಜವಾದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು, ಇದು ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಒಮ್ಮತವನ್ನು ತಲುಪಿದ ನಂತರ 1989 ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿತು. 1991 ರಲ್ಲಿ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹತ್ಯೆಯ ನಂತರ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ P. V. ನರಸಿಂಹರಾವ್ ಅವರನ್ನು 1991 ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಮತ್ತು 1995 ರಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದಾಗ ಮುಖರ್ಜಿಯವರ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನವು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಂಡಿತು. 1998 ರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ.

2004 ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ಅಲ್ಟ್ರಿಯನ್ಸ್ (ಯುಪಿಎ) ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಮುಖರ್ಜಿ ಅವರು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಲೋಕಸಭೆ (ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತ ಸಂಸತ್ತಿನ ಕೆಳಮನೆ) ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗೆದ್ದರು.

Head

Dept. of Political Science
G. P. Arts, Comm & V. V. S. Science
College, SINDHUR

Principal,

G. P. Porwal Arts, Comm &
V. V. Salimath Sc. College

ಆರಂಭಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ

ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖರ್ಜಿಯವರು 11 ಡಿಸೆಂಬರ್ 1935 ರಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು, ಬೆಂಗಾಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ (ಈಗ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಬಿರ್ಭೂಮ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ) ಹಳ್ಳಿಯಾದ ಮಿರಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅವರ ತಂದೆ, ಕಾಮದ ಕಿಂಕರ್ ಮುಖರ್ಜಿ, ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು ಮತ್ತು 1952 ಮತ್ತು 1964 ರ ನಡುವೆ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು; ಅವರು ಎಐಸಿಸಿ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರ ತಾಯಿ ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮುಖರ್ಜಿ. ಅವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರಿದ್ದರು: ಅಕ್ಕ

SPM
Co-ordinator IQAC

G. P. Porwal Arts, Comm & V. V. Salimath
Science College, SINDRI 756128, Odisha

AS
Head

Dept. of Political Science
G. P. P. Arts, Comm & V. V. S. Science
College, SINDRI 756128